

**KONFERENZA DWAR L-ADEŻJONI
MAL-UNJONI EWROPEA
– MONTENEGRO –**

**Brussell, 9 ta' Ottubru 2026
(OR. en)**

AD 84/26

LIMITE

CONF-ME 35

DOKUMENT TA' ADEŻJONI

Suġġett: POŻIZZJONI KOMUNI TAL-UNJONI EWROPEA
- Kapitolu 18: Statistika

POŻIZZJONI KOMUNI TAL-UNJONI EWROPEA

Kapitolu ta' negozjar 18: Statistika

Din il-pożizzjoni tal-Unjoni Ewropea hi bbażata fuq il-pożizzjoni ġenerali tagħha għall-Konferenza mal-Montenegro dwar l-Adeżjoni (AD 23/12 CONF-ME 2) u hija soġġetta għall-prinċipji ta' negozjar approvati fiha, b'mod partikolari:

- kwalunkwe fehma espressa minn parti jew oħra dwar kapitolu tan-negozjati bl-ebda mod ma tippregudika l-pożizzjoni li tista' tittiehed dwar kapitolu oħra;
- ftehimiet - anke ftehimiet parzjali - milhuqa matul in-negozjati dwar kapitolu li għandhom jiġu eżaminati suċċessivament ma jistgħux jitqiesu bħala finali sakemm ikun ġie stabbilit ftehim ġenerali;
- ir-rekwiżiti stabbiliti fil-punti 24, 28, 41 u 44 tal-Qafas ta' Negozjar.

L-UE tteġġeg lill-Montenegro jkompli bil-proċess ta' allinjament mal-acquis tal-UE u bl-implimentazzjoni u l-infurzar effettivi tiegħu, u b'mod ġenerali jiżviluppa, anke qabel l-adeżjoni, politiki u strumenti kemm jista' jkun qrib dawk tal-UE.

L-UE tinnota li l-Montenegro, fil-pożizzjoni tiegħu għan-negozjati AD 14/14 CONF-ME 9 u fl-addendum AD 58/26 CONF-ME 22 jaċċetta l-acquis taħt il-kapitolu 18 kif inhu fis-sehh fis-17 ta' Lulju 2026, u li l-Montenegro jiddikjara li ser ikun lest li jimplimentah sad-data tal-adeżjoni tiegħu mal-UE, għajr l-oqsma li għalihom talab miżuri tranżizzjonali u derogi permanenti.

Bħala rispons globali għat-talbiet tal-Montenegro għal perjodi ta' tranżizzjoni, l-UE tfakkar fil-pożizzjoni ġenerali tagħha għan-negozjati li miżuri tranżizzjonali huma limitati fiż-żmien u fl-ambitu, u akkumpanjati minn pjan bi stadji definiti b'mod ċar għall-applikazzjoni tal-acquis. Dawn ma jistgħux jinvolvu emendi għar-regoli jew il-politiki tal-UE, iharbtu l-funzjonament tajjeb tagħhom, jew iwasslu għal distorsjoni sinifikanti tal-kompetizzjoni.

L-UE tinnota li minhabba l-kuntest storiku u istituzzjonali speċifiku, il-Montenegro talab **derogi permanenti** għal ċerti oqsma statistiċi li għalihom hija meħtieġa data f'konformità mal-Programm ta' Trażmissjoni ta' Data jew ir-regolamenti settorjali għall-perjodu qabel ir-restawr tal-indipendenza (21 ta' Mejju 2006). L-UE tirrikonoxxi li huwa materjalment impossibbli għall-Montenegro li jipprovdi din id-data u għalhekk tqis li t-talba tal-Montenegro għal deroga permanenti hija aċċettabbli.

Infrastruttura tal-istatistika

L-UE tinnota li l-infrastruttura tal-istatistika tal-Montenegro tikkonforma mar-rekwiżiti formali tal-acquis. L-uffiċċju tal-istatistika tal-Montenegro (MONSTAT) huwa l-produttur u d-disseminatur ewlieni tad-data tal-istatistika kif ukoll il-koordinatur ġenerali tas-sistema tal-istatistika uffiċjali tal-Montenegro. L-UE tinnota li r-rwol ta' koordinazzjoni tal-MONSTAT issaħħaħ matul dawn l-aħħar snin. Produtturi oħra ta' statistika uffiċjali huma l-Bank Ċentrali tal-Montenegro u l-Ministeru għall-Finanzi, il-Ministeru għall-Edukazzjoni, ix-Xjenza u l-Innovazzjoni, il-Fond tal-Assigurazzjoni tal-Pensjoni u d-Diżabilità tal-Montenegro u l-Istitut għas-Saħħa Pubblika.

L-UE tiehu nota li l-qafas għall-istatistika huwa stabbilit bil-Liġi dwar l-Istatistika Uffiċjali u s-Sistema tal-Istatistika Uffiċjali tal-Montenegro. L-emendi għal-liġi dwar l-istatistika rriżultaw fallinjament mal-acquis tal-UE għal aċċess imtejjeb għal sorsi ta' data amministrattiva u biex jiġi żgurat livell għoli ta' kunfidenzjalità u protezzjoni tad-data, u assenjaw responsabbiltajiet ċari għall-produzzjoni ta' statistika dwar il-finanzi tal-gvern (SFG) u statistika dwar il-proċedura ta' deficit eċċessiv (PDE).

L-UE tinnota li l-programm tal-istatistika uffiċjali 2024-2028, l-Istrateġija għall-iżvilupp ta' statistika uffiċjali 2024-2028, il-pjanijiet annwali dwar l-istatistika u diversi ġabriet ta' regoli dwar il-ġbir ta' data statistika jikkompletaw il-qafas regolatorju. Barra minn hekk l-UE tiehu nota li l-memoranda ta' qbil li jistipulaw l-arrangamenti ta' hidma fis-sistema tal-istatistika huma fis-seħh.

L-UE tinnota li l-**kapaċità amministrattiva** tal-Montenegro ssaħħet biex tiġi żgurata l-adozzjoni f'waqtha tal-acquis rilevanti u thegġegħ lill-Montenegro jkompli jsaħħaħ ir-riżorsi tal-Uffiċċju tal-Istatistika tal-Montenegro.

L-UE tenfasizza l-importanza li l-Montenegro jimplimenta r-rakkomandazzjonijiet tal-evalwazzjoni bejn il-pari tal-2026 li tivvaluta l-konformità tas-Sistema Nazzjonali tal-Istatistika tal-Montenegro mal-prinċipji tal-istatistika tal-Kodiċi ta' Prattika tal-Istatistika Ewropea msemmija fir-Regolament tal-UE 223/2009. L-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet ser tiġi sorveljata mill-Kummissjoni.

Klassifikazzjoni u registri

Rigward il-**klassifikazzjonijiet u r-registri**, l-UE tinnota l-livell għoli ta' allinjament.

Statistika ekonomika

Rigward l-**istatistika makroekonomika**, l-UE tinnota l-konformità mtejbja sostanzjalment mar-Regolament (UE) Nru 549/2013 (ESA 2010) u mal-programm ta' trażmissjoni tiegħu li jkopri l-indikaturi ewlenin tal-kontijiet nazzjonali. Ir-reviżjoni tal-parametri referenzjarji fil-kontijiet nazzjonali ffinalizzata f'Settembru 2025, li tinkorpora wkoll diversi bidliet metodoloġiċi, tirrappreżenta pass sinifikanti ieħor lejn l-allinjament tal-kontijiet nazzjonali tal-Montenegro mal-istandards tal-UE.

Rigward l-istatistika dwar l-**introjtu nazzjonali gross** (ING) għar-rizorsi proprji, l-UE tinnota li l-Montenegro ta lill-Kummissjoni (Eurostat) l-inventarju aġġornat tal-ING li jippermetti valutazzjoni tal-istruttura, il-kompletezza u l-konsistenza interna tiegħu. L-UE tiegħu nota tal-progress sostanzjali li sar u thegħeġ lill-Montenegro jkompli l-proċess ta' allinjament mal-acquis.

L-UE tinnota li l-aggregati prinċipali annwali u trimestrali, kif ukoll id-data annwali dwar il-kontijiet settorjali, intbagħtu lill-Kummissjoni (Eurostat) f'konformità mar-rekwiżiti tal-ewwel parametru referenzjarju għall-gheluq.

L-UE tinnota li fil-qasam tal-**kontijiet nazzjonali**, il-Montenegro talab perjodi ta' tranżizzjoni rigward l-obbligu stabbilit fl-Artikolu 3(1) u fl-Anness B tar-Regolament (UE) Nru 549/2013, kif emendat bir-Regolament (UE) 2023/734, għat-trażmissjoni tas-settijiet ta' data li ġejjin:

- Tabella 20: Assi fissi skont l-attività ekonomika u skont l-assi (stokkijiet) – annwali (li jkopru mill-2006 'l quddiem), li għalihom qed jintalab perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2028;
- Tabella 26: Karti tal-bilanċ għal assi mhux finanzjarji – annwali (li jkopru mill-2006 'l quddiem), li għalihom qed jintalab perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2028;
- Tabella 29: Intitolamenti tal-pensjoni akkumulati sad-data fl-assigurazzjoni soċjali – kull tliet snin (li jkopru mill-2015 'il quddiem), li għalihom qed jintalab perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2030;
- Tabella 801: Kontijiet mhux finanzjarji skont is-settur – trimestrali, mhux aġġustati (li jkopru mill-2006 'l quddiem), għat-thejjija u t-trażmissjoni ta' data trimestrali tal-kontijiet settorjali għas-setturi istituzzjonali S.1, S.13 u S.2, li għalihom qed jintalab perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2028;
- Tabella 801 SA: Kontijiet mhux finanzjarji skont is-settur – data aġġustata b'mod trimestrali, stagjonali u skont il-kalendarju (mill-2006 'l quddiem), għat-thejjija u t-trażmissjoni ta' data trimestrali tal-kontijiet settorjali, aġġustata b'mod stagjonali u skont il-kalendarju għas-setturi istituzzjonali S.1, S.13 u S.2, li għalihom qed jintalab perjodu ta' tranżizzjoni sal-31 ta' Diċembru 2028.

L-UE tqis li l-perjodi ta' tranżizzjoni mitluba huma aċċettabbli.

L-UE tinnota l-progress sinifikanti li sar fir-rigward tal-**SFG** u l-istatistika dwar il-**PDE**. Madankollu huwa meħtieġ aktar titjib notevoli fil-kwalità u l-kopertura. L-UE thegħgeġ lill-Montenegro jkompli jlesti l-produzzjoni tal-istatistika dwar l-SFG u l-PDE, jitttrażmetti d-data u l-metadata li fadal u jkompli jtejjeb il-kwalità tad-data trażmessa. L-UE tinnota li fid-9 ta' Lulju 2026, f'konformità mal-parametru referenzjarju 2 għall-għeluq, il-Montenegro adotta pjan direzzjonali li jagħti l-kronoloġija tal-produzzjoni u tat-trażmissjoni tat-tabelli li fadal tal-Programm ta' trażmissjoni tal-ESA u ta' data rilevanti oħra, u li jindirizza kwistjonijiet metodoloġiċi pendenti. L-UE thegħgeġ lill-Montenegro jwettaq dak li huwa mistenni skont dan il-pjan direzzjonali.

Barra minn hekk, l-UE tinnota t-talba tal-Montenegro għal perjodu ta' tranżizzjoni fil-qasam tal-**istatistika dwar il-finanzi tal-gvern u l-istatistika dwar il-proċedura ta' deficit eċċessiv** fir-rigward tal-obbligu stabbilit fl-Artikolu 3(1) u fl-Anness B tar-Regolament (UE) Nru 549/2013, kif emendat bir-Regolament (UE) 2023/734, sal-31 ta' Diċembru 2028, għat-trażmissjoni tas-sett ta' data li ġej:

- Tabella 28A: Struttura tad-dejn gross tal-gvern estiż (dejn ta' Maastricht) – annwali (mill-2024 'il quddiem)

L-UE tqis li l-perjodu ta' tranżizzjoni mitlub huwa aċċettabbli.

Biex jissodisfa r-rekwiżiti kollha tar-Regolament ESA 2010, l-UE thegħgeġ lill-Montenegro jkompli jlesti l-produzzjoni tad-data tal-kontijiet nazzjonali annwali u trimestrali u jibgħat l-aggregati ewlenin annwali u trimestrali li jifdal u d-data tal-kontijiet settorjali mhux finanzjarji, il-kontijiet finanzjarji annwali u t-tabelli tal-provvista, tal-użu u tal-input output, kif ukoll il-metadata meħtieġa f'konformità mal-ippjanar maqbul, fil-pjan direzzjonali msemmi hawn fuq.

Rigward l-**istatistika strutturali u fuq perjodu qasir tan-negozju**, inkluż id-demografija tan-negozju, l-UE tistieden lill-Montenegro jlesti l-allinjament. L-UE tieħu nota tal-allinjament sostanzjali fir-rigward tal-PRODCOM.

L-UE tinnota t-talba tal-Montenegro fil-qasam tal-**istatistika strutturali tan-negozju** (SBS) għal perjodu ta' tranżizzjoni fir-rigward tal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) 2019/2152 u fl-Anness I, Parti B tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1197, sal-31 ta' Diċembru 2030, għat-thejjija u t-trażmissjoni ta'

- Tabella 10. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar l-attivitajiet tal-intrapriżi
- Tabella 11. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar l-attivitajiet tal-intrapriżi diżaggregata skont il-klassijiet tad-daqs jew diżaggregati skont il-forma ġuridika
- Tabella 21. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar ix-xirjiet mill-intrapriżi
- Tabella 22. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar bidliet fl-istokk tal-intrapriżi
- Tabella 23. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar diżaggregazzjoni skont il-prodott u r-residenza tal-klijenti tal-fatturat nett tal-intrapriżi
- Tabella 24. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar diżaggregazzjoni tar-raggruppamenti ta' attività tal-fatturat nett tal-intrapriżi
- Tabella 25. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar id-diżaggregazzjoni skont it-tip ta' fatturat tal-intrapriżi
- Tabella 27. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar investimenti f'assi mhux kurrenti tangibbli mill-intrapriżi
- Tabella 28. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar investiment f'assi intangibbli mhux kurrenti
- Tabella 29. Statistika reġjonali tan-negozju dwar l-unitajiet lokali

Il-perjodu ta' tranżizzjoni mitlub huwa meħtieġ minhabba l-iżviluppi metodoloġiċi, organizzazzjonali u tal-IT sinifikanti meħtieġa biex jiġu stabbiliti l-proċessi tal-produzzjoni meħtieġa għall-kompilazzjoni u t-trażmissjoni ta' din id-data. L-UE tqis li l-perjodu ta' tranżizzjoni mitlub huwa aċċettabbli.

L-UE tistieden lill-Montenegro jipproduċi statistika għar-**remunerazzjonijiet** tal-uffiċjali tal-UE.

L-UE tieħu nota tal-konformità sħiħa tal-Montenegro fil-provvista ta' **statistika dettaljata dwar il-kummerċ internazzjonali f'oġġetti** (ITGS) u ta' statistika dwar il-kummerċ skont il-munita tal-fatturazzjoni, kif ukoll ta' **statistika dwar il-kummerċ internazzjonali f'servizzi**, li għaliha l-Montenegro huwa fil-biċċa l-kbira allinjat mal-acquis tal-UE. L-UE tilqa' l-progress li sar fl-istatistika dwar il-kummerċ skont il-karatteristiċi tal-intrapriżi, iżda għad fadal xi diskrepanzi u l-UE tistieden lill-Montenegro jlesti din l-istatistika u jkompli jtejjeb il-kwalità tad-data. Fil-qasam tal-kummerċ f'servizzi skont il-karatteristiċi tal-intrapriżi (STEC) u tal-kummerċ f'servizzi skont il-modalitajiet ta' provvista (MoS), l-UE tistieden lill-Montenegro jipproduċi din l-istatistika. L-UE tieħu nota li sa żmien l-adeżjoni l-Montenegro ser jistabbilixxi s-sistema għall-kompilazzjoni tal-istatistika dwar il-kummerċ intra-UE f'oġġetti, kif ukoll għall-iskambji ITGS ta' mikrodata ma' Stati Membri oħra, b'mod partikolari dwar l-esportazzjoni intra-UE ta' oġġetti.

Rigward l-**istatistika dwar l-affiljati barranin (FATS)**, il-Montenegro mistenni jipprovdi lill-Kummissjoni (Eurostat) id-data tal-FATS inward diżaggregata skont il-kodiċi tal-attività tal-klassifikazzjoni statistika tal-attivitajiet ekonomiċi fl-UE (NACE) u jibda jipproduċi data tal-FATS outward. Il-Montenegro mistenni wkoll jipprovdi statistika dwar il-Ktajjen tal-Valur Globali. Rigward l-**investiment dirett barrani (IDB)**, l-UE tieħu nota tal-progress irrappurtat u tistieden lill-Montenegro jipproduċi statistika dwar l-IDB skont id-diżaggregazzjoni tal-attività.

Rigward l-**istatistika dwar il-prezzijiet**, l-UE tinnota li l-Montenegro jissodisfa r-rekwiżiti obbligatorji għat-trażmissjoni tad-data tal-acquis tal-UE għall-indiċi armonizzat tal-prezzijiet għall-konsumatur. L-UE tieħu nota li l-indiċi tal-prezzijiet tad-djar u l-indiċi tal-prezzijiet tad-djar okkupati mis-sidien ser jiġu pprovduti mid-data tal-adeżjoni. Rigward il-paritajiet tal-kapaċità tal-akkwist, il-Montenegro jipprovdi l-biċċa l-kbira tal-informazzjoni bażika meħtieġa mill-acquis tal-UE. Id-data għall-prezzijiet tas-servizzi tal-isptarijiet għadha trid tiġi prodotta.

L-UE tinnota t-talba tal-Montenegro għal *deroga permanenti* għat-trażmissjoni tal-elementi tar-rekwiżiti tad-data li ġejjin dwar **l-indiċijiet tal-prezzijiet tal-produtturi tas-servizzi** stabbiliti fir-Regolament (UE) 2019/2152 dwar l-istatistika Ewropea tan-negozju u r-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1197 għall-perjodu ta' referenza 2010–2017. L-UE tiegħu nota tal-informazzjoni pprovduta mill-Montenegro, b'mod partikolari tal-fatt li minhabba ż-żmien li għadda, il-limitazzjonijiet oġġettivi fid-disponibbiltà tad-dokumentazzjoni oriġinali u d-diskontinwitatijiet metodoloġiċi, ir-rikostruzzjoni sħiħa tad-data għall-perjodu kkonċernat mhijiex fattibbli mingħajr riskji għall-kwalità u l-affidabbiltà tal-istatistika. L-UE tqis li d-deroga permanenti mitluba hija aċċettabbli.

L-UE tilqa' l-konformità sħiħa tal-Montenegro mal-**istatistika dwar it-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT)**. Rigward l-istatistika dwar l-innovazzjoni, l-UE tistieden lill-Montenegro jkompli jaħdem biex jikseb allinjament sħiħ sal-adeżjoni. Rigward l-**istatistika dwar ir-riċerka u l-iżvilupp (R&Ż)**, l-UE tiegħu nota tal-allinjament sostanzjali.

Statistika settorjali

Fir-rigward tal-**istatistika dwar l-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd**, l-UE tiegħu nota tal-allinjament attwali dwar l-istatistika integrata tal-azjendi agrikoli, dwar l-istatistika dwar l-inputs u l-outputs agrikoli, u dwar il-kontijiet ekonomiċi għall-agrikoltura u thegħgeġ lill-Montenegro javvanza lejn l-allinjament sħiħ mal-acquis. L-UE tistieden lill-Montenegro jallinja l-istatistika dwar is-sajd u l-akkwakultura mal-acquis tal-UE.

L-UE tiegħu nota tat-talba tal-Montenegro għal perjodu ta' tranżizzjoni fir-rigward tal-obbligi stabbiliti fl-Artikolu 5(1) u (2) tar-Regolament (UE) 2022/2379 għat-thejjija u t-trażmissjoni tal-istatistika relatata mal-input u l-output tal-attivitajiet agrikoli li tkopri d-dominju tal-istatistika dwar in-nutrijenti u s-sugġett dettaljat tal-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti fl-agrikoltura fid-dominju tal-istatistika dwar il-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti kif stipulat fil-punti (d) u (e) tal-Anness tiegħu u l-obbligi li jirriżultaw minn kwalunkwe att ta' implimentazzjoni adottat skont dan li jistabbilixxi regoli għall-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament fir-rigward ta' dan id-dominju u dan is-sugġett dettaljat, sal-31 ta' Diċembru 2030. L-UE tqis li l-perjodu ta' tranżizzjoni mitlub huwa aċċettabbli.

Fir-rigward **tal-istatistika dwar l-enerġija**, l-UE tilqa' l-allinjament sħiħ mal-acquis.

Fir-rigward **tal-istatistika dwar it-trasport**, l-UE tiehu nota tal-allinjament għat-trasport bit-triq, it-trasport bil-ferrovija, it-trasport marittimu u t-trasport bl-ajru. Hemm bżonn li tittejjeb aktar il-kwalità tal-istatistika dwar it-trasport bl-ajru. Peress li l-Montenegro m'għandux traffiku kummerċjali sinifikanti fuq passaġġi fuq l-ilma intern, din l-istatistika hija irrilevanti.

Fir-rigward **tal-istatistika dwar it-turiżmu**, l-UE tiehu nota tal-allinjament attwali u tistenna li l-Montenegro jkompli jaħdem għal allinjament sħiħ mal-acquis tal-UE sad-data tal-adeżjoni.

Fir-rigward **tal-istatistika dwar l-ambjent**, l-UE tiehu nota tal-livell għoli ta' allinjament fuq l-istatistika dwar l-iskart u tistieden lill-Montenegro jkompli jtejjeb aktar il-produzzjoni ta' kontijiet ambjentali allinjati bis-sħiħ. L-UE tistieden lill-Montenegro jipproduċi l-kontijiet ambjentali Ewropej kif previst fl-Annessi I sa VIII tar-Regolament (UE) Nru 691/2011. Dwar ir-riżorsa proprja tal-plastik, il-Montenegro hejja pjan biex sad-data tal-adeżjoni jkun jista' jikseb data aktar robusta. L-UE tappella lill-Montenegro jlesti l-istudju dwar il-kompożizzjoni tal-iskart qabel id-data tal-adeżjoni u fl-iskeda ta' żmien maqbula bejn il-Kummissjoni u l-Montenegro.

Statistika soċjali

Fir-rigward **tal-istatistika dwar il-popolazzjoni**, l-UE tiehu nota li ċ-ċensiment tal-popolazzjoni u d-djar twettaq fl-2023 f'konformità mal-acquis. L-UE tinnota l-allinjament parzjali tal-istatistika demografika u dwar il-migrazzjoni u tistieden lill-Montenegro jkompli jtejjeb il-livell ta' konformità fir-rigward tal-kunċetti, id-definizzjoni u d-disponibbiltà tad-data. Il-Montenegro jipprovdi regolarment statistika u metadata relatata dwar l-ażil u dwar l-infurzar tal-leġiżlazzjoni dwar l-immigrazzjoni. L-UE tistieden lill-Montenegro jipproduċi statistika dwar il-permessi ta' residenza.

Rigward l-**istharriġ dwar il-forza tax-xogħol (LFS)**, l-UE tiehu nota tal-progress sinifikanti tal-Montenegro fil-produzzjoni tad-data u rapporti ta' kwalità relatati. Il-Montenegro mistenni jtejjeb it-tempestività tad-data.

Fir-rigward tal-**istatistika dwar l-edukazzjoni u t-tahriġ**, l-UE tinnota li l-Montenegro jikkonforma parzjalment fl-istatistika dwar l-edukazzjoni. L-UE tistenna li l-Montenegro jipproduci t-tabelli finanzjarji li fadal, u informazzjoni dwar il-lingwi studjati, l-istudenti li jibbenefikaw minn mobbiltà tal-kreditu u l-metadata sad-data tal-adeżjoni.

Fir-rigward tal-**istatistika dwar is-saħħa**, l-UE tinnota l-livell attwali ta' konformità tal-istatistika mhux relatata man-nefqa fil-qasam tal-kura tas-saħħa u l-istatistika dwar in-nefqa fil-qasam tal-kura tas-saħħa u tirrikonoxxi l-konformità attwali fir-rigward tal-preżentazzjoni tal-punti obligatorji mitluba skont il-kwestjonarju kongunt dwar il-kontijiet tas-saħħa (JHAQ) lill-Kummissjoni (Eurostat). L-UE ttejjeg lill-Montenegro jkompli jtejjeb il-kopertura tad-data.

L-UE tiehu nota tat-talba tal-Montenegro għal perjodu ta' tranżizzjoni biex jikkonforma bis-shiħ u jibgħat id-data dwar il-kawzi ta' mwiet f'konformità mar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 328/2011 u l-inċidenti fuq il-post tax-xogħol f'konformità mar-Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 349/2011, sal-31 ta' Diċembru 2030. L-UE tqis li l-perjodu ta' tranżizzjoni mitlub huwa aċċettabbli.

L-UE tinnota li l-**istharriġ dwar il-baġits tal-unitajiet domestiċi** jitwettaq regolarment bħala stharriġ ta' kull hames snin, u d-data ilha tintbagħat lill-Kummissjoni (Eurostat) mill-2010. L-UE tiehu nota wkoll li l-istharriġ bħalissa qed jiġi implimentat għas-sena ta' referenza 2026 u tistieden lill-Montenegro jibgħat mikrodata u rapport nazzjonali dwar il-kwalità f'konformità mal-iskadenzi tal-acquis.

Fir-rigward tal-**istatistika dwar l-introjtu u l-kundizzjonijiet tal-ghajxien**, l-UE tinnota li l-Montenegro jikkonforma parzjalment mal-acquis tal-UE u tistenna li l-Montenegro jtejjeb l-puntwalità u r-rapportar ta' kwalità.

Fir-rigward tal-**istatistika dwar il-ġustizzja u l-kriminalità**, il-Montenegro mistenni jtejjeb il-kompletezza u l-kwalità tad-data.

* * *

Għaldaqstant, l-UE tinnota li, f'dan l-istadju, dan il-kapitolu ma jehtiegħx aktar negozjati.

Il-monitoraġġ tal-progress fl-allinjament mal-acquis u l-implimentazzjoni tiegħu ser ikompli matul in-negozjati. L-UE tissottolinja li ser tiddedika attenzjoni partikolari lill-monitoraġġ tal-kwistjonijiet speċifiċi kollha msemmijin hawn fuq bil-ħsieb li tiżgura l-kapaċità amministrattiva tal-Montenegro li jimplimenta u jinforza l-acquis tal-UE f'dan il-kapitolu u t-tlestija tal-allinjament legiżlattiv. Jehtiegħ li tingħata kunsiderazzjoni partikolari lir-rabtiet bejn dan il-kapitolu u kapitoli oħra tan-negozjati. Valutazzjoni finali tal-konformità tal-legiżlazzjoni tal-Montenegro mal-acquis tal-UE u tal-kapaċità ta' implimentazzjoni tiegħu tista' ssir biss fi stadju aktar tard tan-negozjati. Minbarra l-informazzjoni kollha li l-UE tista' tirrikjedi għan-negozjati f'dan il-kapitolu u li għandha tingħata lill-Konferenza, l-UE tistieden lill-Montenegro jipprovdi regolarment informazzjoni dettaljata bil-miktub lill-Kunsill ta' Stabbilizzazzjoni u ta' Assoċjazzjoni dwar il-progress fl-implimentazzjoni tal-acquis tal-UE u fit-tishih tal-kapaċità amministrattiva tiegħu.

Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet kollha, l-UE ser terġa' lura għal dan il-kapitolu f'mument opportun, jekk ikun hemm bżonn.

L-UE tinnota li l-Montenegro, fil-Pożizzjoni aġġornata tiegħu għan-Negozjati [AD 58/26 CONF-ME 22] jaċċetta l-acquis skont il-Kapitolu 18 kif fis-sehħ fis-17 ta' Lulju 2026. Barra minn hekk, l-UE tinnota li l-Montenegro jiddikjara li ser ikompli l-proċess ta' allinjament mal-acquis u li ser ikun lest jimplimentah sad-data tal-adeżjoni tiegħu mal-Unjoni Ewropea, hlief għall-oqsma li għalihom talab perjodi ta' tranżizzjoni u derogi permanenti.

Barra minn hekk, l-UE tfakkar li jista' jkun hemm acquis ġdid bejn is-17 ta' Lulju 2026 u l-konklużjoni tan-negozjati.

ABBOZZ TA' ANNESS LEGALI

ANNES [XX]

Lista msemija fl-Artikolu [XX] tal-Att tal-Adeżjoni: miżuri tranżizzjonali

[X]. STATISTIKA

Kontijiet nazzjonali

Statistika dwar il-finanzi tal-gvern u statistika dwar il-proċedura ta' deficit eċċessiv

1. 32013R0549: Regolament (UE) Nru 549/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-sistema Ewropea tal-kontijiet nazzjonali u reġjonali fl-Unjoni Ewropea (ĠU L 174, 26.6.2013, p. 1).

B'deroga mir-rekwiżiti ta' trażmissjoni stabbiliti fl-Artikolu 3(1) tar-Regolament (UE) Nru 549/2013, il-Montenegro għandu jittrażmetti lill-Kummissjoni (Eurostat) il-kontijiet definiti li ġejjin fit-tabelli tad-data fl-Anness B skont il-perjodi ta' referenza u l-iskadenzi għat-trażmissjoni speċifikati hawn taħt:

- Tabella 20: Assi fissi skont l-attività ekonomika u skont l-assi (stokkijiet) — annwali, li jkopru mill-2006 'l quddiem, għandhom jiġu trażmessi mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028
- Tabella 26: Karti bilanċjali għal assi mhux finanzjarji — annwali, li jkopru mill-2006 'l quddiem, għandhom jiġu trażmessi mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028
- Tabella 28A: Dejn gross tal-gvern ġenerali (dejn ta' Maastricht) struttura — annwali, li jkopri mill-2024 'l quddiem, għandu jiġi trażmess mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028
- Tabella 29: Intitolamenti għall-pensjoni akkumulati sad-data fl-assigurazzjoni soċjali — kull tliet snin, li jkopru mill-2015 'il quddiem, għandhom jiġu trażmessi mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2030

- Id-data tal-kontijiet settorjali trimestrali għas-setturi istituzzjonali S.1 (ekonomija totali), S.13 (gvern ġenerali) u S.2 (il-bqija tad-dinja), kif definiti fil-Kapitolu 2, tat-Tabella 801: Kontijiet mhux finanzjarji skont is-settur — trimestrali, mhux aġġustati, li jkopru mill-2006 'l quddiem, għandhom jiġu trażmessi mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028
- Il-kontijiet settorjali trimestrali, data aġġustata għall-istaġunalità u l-kalendarju għas-setturi istituzzjonali S.1 (ekonomija totali), S.13 (gvern ġenerali) u S.2 (il-bqija tad-dinja), kif definiti fil-Kapitolu 2, tat-Tabella 801SA: Kontijiet mhux finanzjarji skont is-settur — trimestrali, data aġġustata għall-istaġunalità u l-kalendarju, li jkopru mill-2006 'l quddiem, għandhom jiġu trażmessi mhux aktar tard mill-31 ta' Diċembru 2028.

Statistika agrikola

2. 32022R2379: Regolament (UE) 2022/2379 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Novembru 2022 dwar l-istatistika dwar l-input u l-output agrikoli, li jemenda r-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 617/2008 u li jhassar ir-Regolamenti (KE) Nru 1165/2008, (KE) Nru 543/2009 u (KE) Nru 1185/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kunsill 96/16/KE (ĠU L 315, 7.12.2022, p. 1).

B'deroga mill-Artikolu 5(1) u (2), il-Montenegro għandu jittrażmetti l-istatistika relatata mal-input u l-output tal-attivitajiet agrikoli li tkopri d-dominju tal-istatistika dwar in-nutrijenti u s-suġġett dettaljat tal-użu ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti fl-agrikoltura fid-dominju tal-istatistika dwar il-prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti kif stipulat fil-punti (d) u (e) tal-Anness tiegħu u f'konformità ma' kwalunkwe att ta' implimentazzjoni adottat skont dan, li jistabbilixxi regoli għall-applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2022/2379 fir-rigward ta' dak id-dominju u dak is-suġġett dettaljat, mill-1 ta' Jannar 2031 'il quddiem.

Statistika dwar is-saħħa

3. 32011R0328: Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 328/2011 tal-5 ta' April 2011 li jimplimenta r-Regolament (KE) Nru 1338/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istatistika Komunitarja dwar is-saħħa pubblika u s-saħħa u s-sigurtà fuq ix-xogħol fir-rigward tal-istatistika dwar il-kaguni ta' mwiet (ĠU L 90, 6.4.2011, p. 22)

Dan ir-Regolament għandu japplika għall-Montenegro u fil-Montenegro mill-1 ta' Jannar 2031 'il quddiem.

4. 32011R0349: Regolament tal-Kummissjoni (UE) Nru 349/2011 tal-11 ta' April 2011 li jimplimenta r-Regolament (KE) Nru 1338/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istatistika Komunitarja dwar is-saħħa pubblika u s-saħħa u s-sigurtà fuq ix-xogħol, fir-rigward tal-istatistika dwar l-inċidenti fuq ix-xogħol (ĠU L 97, 12.4.2011, p. 3)

Dan ir-Regolament għandu japplika għall-Montenegro u fil-Montenegro mill-1 ta' Jannar 2031 'il quddiem.

Statistika strutturali tan-negozju

5. 32019R2152: Regolament (UE) 2019/2152 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta' Novembru 2019 dwar l-istatistika Ewropea tan-negozju, li jhassar 10 atti legali fil-qasam tal-istatistika tan-negozju (ĠU L 327, 17.12.2019, p. 1)

6. 32020R1197: Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1197 tat-30 ta' Lulju 2020 li jistabbilixxi l-ispeċifikazzjonijiet u l-arrangamenti tekniċi skont ir-Regolament (UE) 2019/2152 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-istatistika Ewropea tan-negozju, li jhassar 10 atti legali fil-qasam tal-istatistika tan-negozju (ĠU L 271, 18.8.2020, p. 1)

B'deroga mill-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) 2019/2152 u mill-elementi tar-rekwiżiti tad-data għas-sugġetti dettaljati kif stipulat fl-Anness I, il-Parti B, tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1197, il-Montenegro għandu jittrażmetti t-tabelli li ġejjin lill-Kummissjoni (Eurostat) mill-1 ta' Jannar 2031 'il quddiem:

- Tabella 10. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar l-attivitajiet tal-intrapriżi
- Tabella 11. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar l-attivitajiet tal-intrapriżi diżaggregata skont il-klassijiet tad-daqs jew diżaggregati skont il-forma ġuridika
- Tabella 21. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar ix-xirjiet mill-intrapriżi
- Tabella 22. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar bidliet fl-istokk tal-intrapriżi
- Tabella 23. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar diżaggregazzjoni skont il-prodott u r-residenza tal-klijenti tal-fatturat nett tal-intrapriżi
- Tabella 24. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar diżaggregazzjoni tar-raggruppamenti ta' attività tal-fatturat nett tal-intrapriżi
- Tabella 25. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar id-diżaggregazzjoni skont it-tip ta' fatturat tal-intrapriżi
- Tabella 27. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar investimenti f'assi mhux kurrenti tangibbli mill-intrapriżi
- Tabella 28. Statistika tan-negozju fil-livell tal-pajjiż dwar investiment f'assi intangibbli mhux kurrenti
- Tabella 29. Statistika reġjonali tan-negozju dwar l-unitajiet lokali

PARTI XX

DISPOŻIZZJONIJIET PERMANENTI

Artikolu XX

Peress li sal-21 ta' Mejju 2006 l-Montenegro la kien Stat indipendenti u lanqas ma nghata awtorità istituzzjonali, legali u statistika shiha fuq is-sistemi kollha ta' gbir u gestjoni tad-data, il-Montenegro ma ghandux ikun mehtieg jitrażmetti data skont ir-Regolament (UE) Nru 549/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ jew kwalunkwe regolament ieħor applikabbli għall-perjodu ta' qabel il-21 ta' Mejju 2006, jigiġifieri, għall-perjodu qabel il-kisba mill-ġdid tal-indipendenza.

Artikolu XX

Minhabba limitazzjonijiet oġġettivi fid-disponibbiltà ta' dokumentazzjoni originali u d-diskontinwitajiet fil-metodoloġiji, riżultat taż-żmien li għadda, ir-rikostruzzjoni shiha tad-data għall-perjodu ta' referenza 2010-2017 ma tistax issir mingħajr ma jiġu kompromessi l-kwalità u l-affidabbiltà tal-istatistika. B'deroga mill-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) 2019/2152 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill² u mill-elementi tar-rekwiżiti tad-data għas-sugġetti dettaljati kif stipulati fl-Anness I, il-Parti B, tar-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1197³, il-Montenegro ma ghandux jitrażmetti, għall-perjodu ta' referenza 2010-2017, l-elementi tar-rekwiżiti tad-data li ġejjin kif stipulati fl-Anness I, il-Parti B, it-Tabella 5. Statistika tan-negozju ta' terminu qasir dwar il-prezzijiet tal-produtturi tar-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2020/1197 fir-rigward tal-prezzijiet tal-produtturi fis-servizzi għat-Taqsimiet NACE H sa M (bl-eskluzjoni ta' K, M701, M72 u M75) u N.

¹ ĠU L 174, 26.6.2013, p. 1.

² ĠU L 327, 17.12.2019, p. 1.

³ ĠU L 271, 18.8.2020, p. 1.